

הלכות עדות פֶּרֶק יד

א. כָּל מִי שֶׁאֵין אֶתָּה מַעֲיד לוֹ, מִפְּנֵי שֶׁהוּא בַּעַל קְרוֹבָתְךָ אִם מֵתָה אֶשְׁתּוֹ אֵף עַל פִּי שֶׁהִנִּיחָה לוֹ בָּנִים, הָרִי זֶה נִתְרַחֵק וְכָשֶׁר.

ב. מִי שֶׁהִיָּה יוֹדֵעַ לַחֲבֵרוֹ עֲדוּת עַד שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה חוֹתְנוֹ, וְנַעֲשֶׂה חוֹתְנוֹ, אוֹ שְׂיֹדֵעַ הָעֲדוּת וְהוּא פֶּקַח, וְאַחֵר כֶּךָ נִתְחַרֵּשׁ, פֶּתַח וְנִסְתָּמָה, אֵף עַל פִּי שֶׁיִּכּוֹל לִכּוֹן מִדַּת הַקֶּרֶקַע שֶׁמַּעֲיד בָּהּ וּמִסִּים מִצָּרִיָּה, שְׁפוּי, וְנִשְׁתַּטָּה הָרִי זֶה פָּסוּל.

ג. אֲבָל אִם הִיָּה יוֹדֵעַ לוֹ בַּעֲדוּת עַד שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה חֲתָנּוֹ, וְנַעֲשֶׂה חֲתָנּוֹ וּמֵתָה בָּתּוֹ, פֶּקַח, וְנִתְחַרֵּשׁ וְחִזּוֹר וְנִתְפַּקֵּחַ, שְׁפוּי, וְנִשְׁתַּטָּה וְחִזּוֹר וְנִשְׁתַּפָּה, פֶּתַח, וְנִסְתָּמָה וְחִזּוֹר וְנִתְפַּתַּח כָּשֶׁר. זֶה הַכֹּל: כָּל שֶׁתַּחֲלָתוֹ בְּכַשְׁרוּת, וְסוּפּוֹ בְּכַשְׁרוּת כָּשֶׁר, אֵף עַל פִּי שֶׁנִּפְסַל בְּנִתִּים; תַּחֲלָתוֹ בְּפִסְלוֹת אֵף עַל פִּי שֶׁסוּפּוֹ בְּכַשְׁרוּת, פָּסוּל.

ד. לְפִיכֶךָ מִי שֶׁהִיָּה יוֹדֵעַ עֲדוּת וְהוּא קָטָן, וּבֹא וְהָעִיד בָּהּ כִּשֶׁהוּא גְדוֹל אֵינָהּ כָּלוּם. וַיֵּשׁ דְּבָרִים שְׁסוּמָכִין בָּהֶן עַל עֲדוּתוֹ שֶׁמַּעֲיד כִּשֶׁהוּא גְדוֹל, הוֹאִיל וְהֵם דְּבָרִים שֶׁלְּדַבְּרִיהֶם.

ה. וְאֵלוֹ הֵן הַדְּבָרִים שֶׁאָדָם נֶאֱמָן לְהָעִיד בְּגִדְלוֹ, עַל מֶה שֶׁרָאָה בְּקִטְנוּתוֹ: נֶאֱמָן אָדָם לומר זֶה כָּתַב יָדוֹ שְׁלֹאֲבִי, אוֹ שְׁלֹאֲחִי מִפְּנֵי שְׁקִיּוּם שְׁטָרוֹת מִדְּבָרֵיהֶם.

ו. זְכוּר אָנִי בַּפְּלוּנִית כְּשֶׁנִּשְׁאֵאת, וְנַעֲשֶׂה לָּהּ מִנְהַג הַבְּתוּלוֹת הוֹאִיל וְרַב הַנָּשִׁים בְּתוּלוֹת נִשְׁאוֹת, וְכִתְבָּהּ מִדְּבָרֵיהֶם.

ז. שֶׁהַמָּקוֹם הַזֶּה בֵּית הַפֶּרֶס, מִפְּנֵי שֶׁטְמָאתוֹ מִדְּבָרֵיהֶם. וְעַד כָּאן הֵיינוּ בָּאֵין בַּשֶּׁבֶת, שֶׁצִּמְצוּם הַתְּחוּם עַד אֶלְפִים בְּלֶבֶד מִדְּבָרֵיהֶם.

ח. שֶׁהִיָּה אִישׁ פְּלוּנִי יוֹצֵא מִבֵּית הַסֵּפֶר לְטָבֵל וְלֹאֲכַל בְּתִרּוּמָתוֹ, וְשֶׁהִיָּה חוֹלֵק עִמָּנוּ תִּרּוּמָּה, וְשֶׁהֵיינוּ מוֹלִיכִין חֲלָה וּמִתְנֹת לְפְלוּנִי הַכּוֹהֵן עַל יְדֵי עֲצָמוֹ, וְאָמַר לִי אָבֹא מִשְׁפָּחָה זֹאת כִּשְׁרָה, מִשְׁפָּחָה זֹאת פְּסוּלָה, וְאָכַלְנוּ בְּקִצְצָה שֶׁלְּפְלוּנִי שֶׁהֶאֱכִילוּנוּ אַחֲרָיו כְּדִי לְהוֹדִיעַ שֶׁאַחֲרֵיהֶם פְּלוּנִי נִשָּׂא אִשָּׁה שֶׁאֵינָהּ הַגּוֹנָה לוֹ שֶׁכָּל אֵלוֹ הַדְּבָרִים לְהַחֲזִיק זֶה הַכּוֹהֵן לֹאֲכַל בְּתִרּוּמָּה שֶׁלְּדַבְּרֵיהֶם, אוֹ לְדַחוּתוֹ מִמֶּנָּה.

ט. כָּל אֵלוֹ שֶׁמַּעֲיד בָּהֶן הַגְּדוֹל, בְּמֶה שְׂיֹדֵעַ כִּשֶׁהִיָּה קָטָן אִם הִיָּה גוֹי אוֹ עֶבֶד כִּשְׁרָאָה דְּבָרִים אֵלוֹ, וְהָעִיד אַחֵר שֶׁנִּתְגַּדֵּר וְנִשְׁתַּחֲרַר אֵינוֹ נֶאֱמָן.

י. מִי שֶׁהִיָּה יוֹדֵעַ לַחֲבֵרוֹ בַּעֲדוּת עַד שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה גִזְלָן, וְנַעֲשֶׂה גִזְלָן הוּא אֵינוֹ מַעֲיד עַל כְּתָב יָדוֹ; אֲבָל אִם הִחֲזִיק כְּתָב יָדוֹ שֶׁבִּשְׁטָר זֶה בְּבֵית דִּין, קֹדֶם שֶׁיַּעֲשֶׂה גִזְלָן הָרִי זֶה שְׁטָר כָּשֶׁר. וְכֵן אִם נַעֲשֶׂה חֲתָנּוֹ הוּא אֵינוֹ מַעֲיד עַל כְּתָב יָדוֹ, אֲבָל אַחֲרֵים מַעֲיִדִין עַל כְּתָב יָדוֹ; אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא הִחֲזִיק בְּבֵית דִּין, אֲלֹא אַחֵר שֶׁנַּעֲשֶׂה חֲתָנּוֹ הָרִי זֶה כָּשֶׁר: שֶׁאֵינוֹ דוֹמָה הַפְּסוּל בַּעֲבָרָה, לְפְסוּל בְּקִרְיָבָה שֶׁהַפְּסוּל בַּעֲבָרָה, חָשׂוּד לְזִיף.

יא. שְׁטָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שְׁנֵי עֲדִים בְּלֶבֶד, וְשְׁנֵיהֶם קְרוֹבִים זֶה לָזֶה, אוֹ שֶׁאַחַד מִשְׁנֵיהֶם פְּסוּל בַּעֲבָרָה אֵף עַל פִּי שֶׁמָּסַר לוֹ הַשְּׁטָר בְּשְׁנֵי עֲדִים כְּשֶׁרִים הָרִי הוּא כֹּחֶרֶס, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְזִיף מֵתוֹכוֹ.

יב. הַכּוֹתֵב כָּל נִכְסָיו לְשְׁנֵי בָנָיו אָדָם בַּעֲדוּת אַחַת, וְהָעֲדִים

קְרוֹבִים לְאֶחָד מִמֶּקְבְּלֵי הַמִּתְנָה, וְרַחוּקִים מִן הַשְּׁנֵי הָרִי הַשְּׁטָר
פָּסוּל, מִפְּנֵי שֶׁהִיא עֲדוּת אַחַת.

יג. אָבֵל אִם כָּתַב בַּשְּׁטָר אֶחָד שֶׁנִּתְּתִי לְרֹאוּבֵן חָצֵר פְּלוֹנִית,
וְשֶׁנִּתְּתִי לְשִׁמְעוֹן שָׂדֶה פְּלוֹנִית, וְנִמְצְאוּ הָעֵדִים קְרוֹבִים לָזֶה,
וְרַחוּקִים מִזֶּה זֶה שָׁהִם רַחוּקִים מִמֶּנּוּ, מִתְּנָתוֹ קִימָת: שְׁאֵלוּ שְׁתֵּי
עֲדוּיֹת, אֵף עַל פִּי שֶׁהֵן בַּשְּׁטָר אֶחָד.

יד. לָמָּה זֶה דּוּמָה: לֵאמֹר הָיוּ עָלַי עֵדִים שֶׁנִּתְּתִי לְרֹאוּבֵן כֶּךָ
וְכָךְ, וְשִׁמְכֵרְתִּי לְשִׁמְעוֹן כֶּךָ וְכָךְ, וְשְׁלוּיֹתִי מִלּוּי כֶּךָ וְכָךְ שְׁאֵף
עַל פִּי שֶׁכָּתַב בַּשְּׁטָר אֶחָד, וְהִמְקִנָה אִישׁ אֶחָד הָרִי אֶלּוּ שְׁלוּשׁ
עֲדוּיֹת, וְאֵינָן תְּלוּיֹת זֶה בָּזוּ.